

Pomíjivé prostředky

Pozdrav:

Milé sestry a milí bratři, vítám Vás na těchto bohoslužbách slovy apoštolskými:
Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi námi. Amen

Introit: (Žalm 116, 4-7)

4 *Vzývám však Hospodinovo jméno: Hospodine, prosím, zachraň mi život!*
5 *Hospodin je milostivý, spravedlivý, náš Bůh se slitovává.*
6 *Hospodin je ochránce nezkušených: byl jsem vyčerpán, a dopřál mi zvítězit.*
7 *Můžeš opět odpočinout, moje duše, neboť Hospodin se tě zastal.*

Píseň: 642

Modlitba:

Pane náš, chválíme Tě za všechny Tvé mocné činy. Za to, že jsi stvořil tento svět. Za to, že k nám mluvíš svým Slovo. Za Ježíše Krista, v němž nám dáváš poznat, že Tvé milosrdenství je nade všechny naše skutky. Děkujeme, že Tvůj Syn vymazal dlužní úpis, jehož ustanovení svědčila proti nám. On nás učí ve svých podobenstvích, jak milovat, odpouštět, jak projevat milosrdenství, jak být prozíravý. Za to a ještě za mnoho dalších věcí, které ani nedokážeme vypočítat, Ti děkujeme.

Prosíme, naprav nás i všechny naše vztahy k ostatním lidem tak, aby náš život byl Tobě ke cti a jim i nám k užítku. Prosíme, uč nás znovu poslouchat, důvěřovat, sloužit, odpouštět i užívat všeho, co máme ve svých rukou. Prosíme, použij si k tomu i tohoto odděleného dne. Sešli svého svatého Ducha na všechny svůj lid. Amen.

I. Čtení: (Lk 16, 14-31)

Milí bratři a milé sestry v Pánu Ježíši Kristu, vyslechněte si slova z Písma Svatého, jak je nacházíme zapsaná v evangeliu podle Lukáše, v 16 kapitole, od 14-31 verš.

Blahoslavení jsou všichni, kteří slyší Boží slovo a ve svém srdci ho zachovávají. Amen

Píseň: S 284

Slůvko dětem:

Na shromáždění přineseme tři velmi nesourodé předměty (zelenou větvíčku, misku vody, kámen nebo sůl apod.). Takové věci obvykle do kostela nepatří, ale dnes si budou děti vyprávět příběh, kde se tyto a jiné věci všechny objeví. Předměty dětem předáme, aby je odnesly do NŠ.

Píseň: „Všechny děti v celém světě“ ze zpěvníku „Buď Tobě sláva“

Kázání: (Lk 16, 1-9)

Slova Písma Svatého, nad kterými se budeme dnes zamýšlet, a která nám poslouží jako základ kázání, jsou zapsaná v evangeliu podle Lukáše v 16 kap., 1-9 verši.

1 *Svým učedníkům řekl: „Byl jeden bohatý člověk a ten měl správce, kterého obvinili, že špatně hospodaří s jeho majetkem.*

2 *Zavolal ho a řekl mu: „Čeho ses to dopustil? Slož účty ze svého správcovství, protože dále nemůžeš být správcem.“*

3 *Správce si řekl: „Co budu dělat, když mne můj pán zbavuje správcovství? Na práci nejsem, žebrat se stydím.*

4 *Vím, co udělám, aby mne někde přijali do domu, až budu zbaven správcovství!“*

5 *Zavolal si dlužníky svého pána jednoho po druhém a řekl prvnímu: „Kolik jsi dlužen mému pánovi?“ On řekl: „Sto věder oleje.“*

6 *Řekl mu: „Tu je tvůj úpis; rychle sedni a napiš nový na padesát.“*

7 *Pak řekl druhému: „A kolik jsi dlužen ty?“ Odpověděl: „Sto měr obilí.“ Řekl mu: „Tu je tvůj úpis; napiš osmdesát.“*

8 *Pán pochválil toho nepoctivého správce, že jednal prozíravě. Vždyť synové tohoto světa jsou vůči sobě navzájem prozíravější než synové světla.*

9 *Já vám pravím: I nespravedlivým mamonem si můžete získat přátele; až majetek pomine, budete přijati do věčných příbytků.*

Milí bratři, milé sestry v Pánu Ježíši Kristu.

Nejzáhadnější podobenství všech podobenství. Podobenství, které předložil v dnešním evangeliu Ježíš svým učedníkům, vypadá, jako by bylo vystřiženo z politického nebo podnikatelského prostředí našich dní – jakýsi boháč si chtěl bezstarostně užívat svého bohatství a tak si na správu svého majetku, jak to tehdy bylo zvykem, najal správce, doslova „*ekonom*“, dnes bychom mohli říci třeba i manažera, jehož úkolem by bylo pečovat o svěřený majetek, vyřizovat kolem něj všechny nudné a komplikované záležitosti a případně zodpovědně investovat a trochu do pánovy kasy přilepšit. Pán majetku se většinou zdržoval někde mimo svého hospodářství, takže pokud nebyly problémy, měl správce víceméně volnou ruku.

Jenže ouha, nějaký donašeč - správce u majitele očernil, že s jeho majetkem nakládá neehospodárně, že postaru řečeno „*mrhá jeho statkem*“, - podobně jako marnotratný syn rozházal svůj podíl od otce. Jenže tady se nerozhazuje z **vlastního, ale z cizího** a taková představa se pánovi nezamlouvá. A tak nastává vyšetřování. Správce se musí dostavit „*na kobereček*“ a je vyzván, aby předložil ke kontrole své účetnictví. Není jasné, jestli jsou udání pravdivá nebo ne a v příběhu to ani není řečeno, ale pán jej pro jistotu sesazuje z jeho postavení a ve vzduchu visí vyházov.

Co teď? Babo rad, říká si v duchu správce. Mám padáka. S takovou pověstí ho asi nikdo znovu na manažerském postu nezaměstná, a jelikož úřady práce tehdy neexistovaly, měl na výběr pouze mezi nádenickou manuální prací a žebrotou. Krumpáč a lopata? Kdepak, na to nemám, ani nevím, za jaký konec se to drží. Žebrota? To taky ne, to by byla ostuda, kdyby jeho, kdysi váženého správce, někdo viděl s nataženou dlaní; ostatně by ani neměl čím vzbuzovat soucit, každý by řekl, že si za to určitě může sám. A tak, když všechny poctivé varianty zavrhne, zbývají ještě **poslední řešení**. Nejlepší bude nadělat si nějaké známé, kteří mu budou zavázáni a pak ho v krizi podrží.

Začít by se dalo třeba u těch, kteří jsou u pána nějak zadlužení, jistě budou vděční, když pohledávky nebudou tak vysoké. Stačí párkrát upravit smlouvu či úpis, sem tam něco přepsat, hlavně je potřeba si rychle pospíšit, než vše dostane do ruky majitel a nad možností cokoli změnit se **definitivně zavrou dveře**. A tak „*papírově*“ zmizí 20 hektolitrů olivového oleje a několik tun obilí, a správce má nové „*obchodní přátele*“, kteří mu za jeho velkorysost a možná i mlčenlivost rádi pomohou.

A my bychom čekaly, že se majitel naštvě a správce dá potrestat, nebo (v případě, že nejsou důkazy) mu alespoň nebude moci přijít na jméno. Ale NE NE, nic takového nečteme, naopak pán prohnánoho správce ještě pochválí. A jako by to ještě nestačilo, **Pán Ježíš takové vychytralé ještě dá jako vzor**.

To se nám může zdát divné. Vždyť Bible na mnoha jiných místech učí, že se nemá krást, podvádět a křivě svědčit, že Hospodin miluje právo a spravedlnost a tady je nám na **odiv vystaven člověk**, který tohle všechno porušil - snad Bůh ví kolikrát. A ještě je pochválen. Podivný je ten tvůj obraz, Pane Ježíši, a podivné postavy v něm.

Podivný nám možná připadá, protože jsme u Ježíšových podobenství zvyklí okamžitě hledat kdo je kdo, kdo jsme my a kdo je Pán Bůh, kdo jsou farizeové apod. Považovat je za všelijaké vzorové příběhy a návody jak se chovat, doplňovat ono známé „*jdí a jednej také tak*“ i tam, kde to náš Spasitel neřekl. Zkrátka hledat v nich i to co tam není, nebylo a ani nemá být.

Předně je potřeba si všimnout, že správce je pochválen za svoji „*prozíravost*“, „*rozumnost*“ „*opatrnost*“. Tedy ne za svoji nepoctivost, za to jak svého pána připravoval o majetek (z toho byl obžalován, ale v příběhu mu to nikdo nedokázal a taky to pro vyprávění není důležité), ale za pohotovost a důvtip, s jakou si dokázal poradit v krizi. To však nic nemění na skutečnosti, že pán správce pochválil za jeho schopnost improvizovat a „*vybruslit*“ z obtížné situace.

Pán Ježíš toto podobenství vypráví učedníkům, tedy přes ně i nám křesťanům, církvi. Klasický výklad vidí v majiteli **Pána Boha**, ve správcích **nás samotné** – ať už jako jednotlivé křesťany nebo celou církev a v pánově majetku to, co **náleží Pánu Bohu**, stvoření a prostředky tohoto světa, které nám byly svěřeny do správy. Máme tu i svého „*udavače*“ - od slovesa **obžalovávat** použitého v našem textu je odvoditelné podstatné jméno „*žalobník*“, v řečtině **diabolos**, ďábel. A také den, kdy se mají předložit účty, den kdy budeme „*zbaveni správcovství*“, můžeme vidět jako náš „*den zúčtování*“.

Můžeme si ale všimnout, že i když jsme „*obžalováni*“, i když jsme postaveni do konfrontace sami se sebou, se svojí minulostí, máme ještě čas, kdy se dá něco podniknout.

Když se v tomto pohledu na podobenství podíváme na to, co udělal správce, zjistíme, že významnou roli tam hraje **odpuštění dlužníkům, odpuštění**, které mu udělalo nové přátele a nakonec vzbudilo i určité sympatie pána. Přestože v podobenství nejsou ani láska ani soucit, nýbrž ryze účelová snaha zachránit si vlastní kůži, zvolí nakonec řešení, ze kterého mají prospěch i druzí. A majitel vypadá, že mu to vlastně ani nevádí, zda je to pravda nebo ne, o tom podobenství nemluví, ale od toho je to podobenství, které nechce říct nic víc, než co říká.

Možná v dnešním evangeliu máme slyšet i to, že nemáme lpět na falešných jistotách (protože slovo **mamon** ve vlastním slova smyslu znamená takovouto „jistotu“, která vlastně žádnou jistotou není) a nemáme jim sloužit; na druhé straně i tyto **pomíjivé prostředky** máme jako prozíraví správci umět použít ve správnou dobu na správném místě, k tvorbě trvalých hodnot Božího království.

Závěr, shrnutí: čelíme časnému, vyhlížíme věčné. Abych upokojil ty z vás, kterým by připadala tato úvaha složitá či nečitelná. Zopakujme důležité ještě jednou.

- 1) Tváří v tvář existenčním rozhodnutím jsme povoláni se **zodpovědně rozhodovat**. Dne čelíme životu časnému, ale čeká nás věčný. Rozhodujeme se odpouštět jiným a sami jsme dlužníky našeho Pána, který odpustil největší dluh nám, tak i mi odpouštějme svým dlužníkům. On nám odpustil věčně, proč držet pomíjivé a časné? Nemá cenu blokovat časným věčné.
- 2) Na cestě životem buďme prozíraví jako náš správce v příběhu. Investujme majetek do lidí, a dávejme přednost věcem, které vytrvají. Vztahy trvají až na věčnost.

Amen.

Píseň: 384

Ohlášky:

Přímluvná modlitba:

Nebeský Otče, děkujeme Ti za všechno, co jsi nám daroval skrze svého Syna Ježíše Krista. V Něm máme odpuštění hříchů a Jeho ranami jsme uzdraveni. V Něm jsou nám darovány všechny poklady moudrosti a poznání. On je mírou všech věcí. V Něm jsme obohaceni vším požehnáním. V Něm máme naději na život.

Dej, nebeský Otče, ať si vždy dobře uvědomujeme, co jsi pro nás udělal. Ať nežijeme z laciné milosti. Ať vždycky a ve všem hledáme Tvoji vůli a snažíme se ji naplňovat. Ať milujeme bližního svého jako sami sebe. Daruj nám dostatek síly, moci, lásky, rozvahy, odvahy, moudrosti a všeho potřebného k životu s Tebou. Za toto všechno Ti děkujeme. A taktéž prosíme za lidi kolem nás, abys ses dotýkal i jích svou milostí. A za toto všechno ve jménu Pána Ježíše Krista. Amen.

Otče náš, který jsi na nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé jest království i moc i sláva na věky. Amen

Píseň: 555

Posláni: (Kol 2, 12-14)

12 S Kristem jste byli ve křtu pohřbeni a spolu s ním také vzkříšeni vírou v Boha, jenž ho svou mocí vzkřísil z mrtvých.

13 Když jste ještě byli mrtvi ve svých vinách a duchovně neobřezáni, probudil nás k životu spolu s ním a všechny viny nám odpustil.

14 Vymazal dlužní úpis, jehož ustanovení svědčila proti nám, a zcela jej zrušil tím, že jej přibil na kříž.

Požehnání: (Nm 6,24-26)

24 Ať Hospodin ti žehná a chrání tě,

25 ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv,

26 ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem.

Píseň: 488